

Marek Gumkowski

"Problem modernizmu w literaturach Słowian zachodnich i południowych", Józef Magnuszewski [w:] "Z polskich studiów slawistycznych. Seria 4", Warszawa 1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/46, 204

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) MAGNUSZEWSKI Józef: Problem modernizmu w literaturach Słowian zachodnich i południowych. W: Z polskich studiów slawistycznych. Seria 4. Prace na VII Międzynarodowy Kongres Slawistów w Warszawie 1973. (Cz.2). Nauka o literaturze. Warszawa 1972. Polski Komitet Slawistów PAN, s.91-99.

Próba określenia tych cech modernizmu w literaturach polskiej, czeskiej, słowackiej, serbskiej, chorwackiej i bułgarskiej, które łączyły je z prądami kulturalnymi w piśmiennictwie całej Europy. Autor usiłuje określić odrębności modernizmu zachodnio- i południowosłowiańskiego, badając stosunek modernistów do tradycji (zwłaszcza romantycznej) i do epoki pozytywistycznej, rolę folkloru w literaturze okresu oraz dynamikę rozwoju poszczególnych rodzajów literackich.

BP/46/87

M.G.

(II) NOFER-LADYKA Alina: O romantyczności antyromantyków. W: Z polskich studiów slawistycznych. Seria 4. Prace na VII Międzynarodowy Kongres Slawistów w Warszawie 1973. (Cz.2). Nauka o literaturze. Warszawa 1972. Polski Komitet Slawistów PAN, s. 61-76.

Artykuł o wątkach romantycznych w pozytywistycznej powieści lat 80-ych - na przykładzie "Nad Niemnem", "Lalki", "Trylogii". W "Nad Niemnem" autorka podkreśla powrót romantycznego rewolucjonizmu i zwraca uwagę na narzucenie romantycznych rysów ludowi. "Lalka" jest, jej zdaniem, przykładem bardziej skomplikowanej recepcji romantyzmu - powołuje się przy tym na kreacje sylwetek Rzeckiego i Wokulskiego. "Trylogia" z kolei - według niej - ukazuje rozpiętość i różnorodność tradycji romantycznych, których interpretacja nie jest możliwa w ramach krótkiego szkicu. Autorka sądzi, że występuje tam raczej obecność utrwalonych stereotypów niż autentyczne przejęcie dziedzictwa wieszczów. Artykuł zamyka teza o adaptacji niektórych elementów romantyczności przez powieść realistyczną lat osiemdziesiątych.

BP/46/88

A.K.